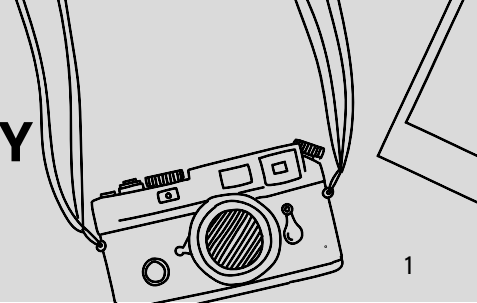

DOKUMENTÁRNÍ FOTOGRAFIE A DĚJINY

metodický list

1

Anotace

V této aktivitě se žáci seznámí s ikonickými dokumentárními fotografiemi moderních dějin, popisují je, vnímají všemi smysly a pátrají po okolnostech jejich vzniku.

Na závěr se zamýšlejí nad rolí dokumentární fotografie v moderní historii a nad tím, zda lze „vyprávět dějiny objektivem fotoaparátu“.

Cílová skupina

6. a 7. ročník ZŠ

Vzdělávací cíle

- Žáci se seznámí s ikonickými fotografiemi světových dějin.
- Žáci se vcítí do situací a pocitů osob na fotografii a popíší je.
- Žáci popíší vlastní pocity, které v nich fotografie vyvolává.
- Žáci vymyslí příběh o osobě na fotografii. Popíše její běžný den.
- Žáci poznávají dějinné mikro-situace na základě vlastních zkušeností a smyslových vjemů.
- Žáci se zamýšlí nad rolí a významem dokumentární fotografie v moderní historii.

Kompetence

osobnostní rozvoj, komunikace, sociální dovednosti

Časová dotace

45–90 minut

Pomůcky

Vytištěné fotografie, pracovní list Dokumentární fotografie a dějiny, PC s internetem

Postup

Žákům předložíme fotografie z přílohy bez jakýchkoliv dalších údajů a vyzveme je k tomu, aby se zamysleli nad následujícími otázkami z pracovního listu:

- 1) Co vidíš?
- 2) Co slyšíš? (hlasy, šumy, zvuky okolí...)
- 3) Co cítíš? (vůně, pachy, teplo, chlad...)
- 4) Jaké bys měl/a pocity, kdyby ses ocitl/a na takovém místě?
- 5) Kdy a kde myslíš, že se výjev odehrál? Jak byly okolnosti?
- 6) Co myslíš, že výjevu bezprostředně předcházelo?
- 7) A co se stalo poté, co fotograf zmáčkl spoušť fotoaparátu?
- 8) Vymysli příběh o osobě/osobách na obrázku. Popiš její/jejich den.
- 9) Jak bys fotografii pojmenoval/a?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

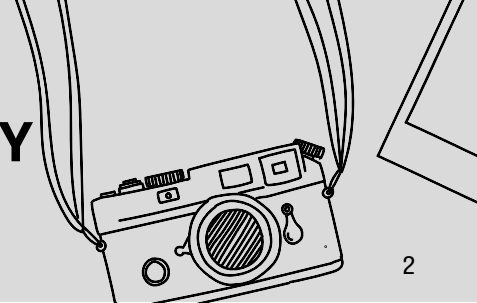
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

vypravej.pametnaroda.cz

DOKUMENTÁRNÍ FOTOGRAFIE A DĚJINY

metodický list

2

Lze pojmout jako práci ve dvojicích či skupinkách se stejným či různým obrazovým materiálem – některé dvojice mohou např. dostat stejné fotografie, zamyslet se nad otázkami, zodpovědět je a poté si mohou vzájemně porovnat své vjemy, popř. příběhy a zjistit, do jaké míry se podobají/liší. Poté, co žáci popíší, jak na ně fotografie působí a kde a za jakých okolností se domnívají, že byly pořízeny, je vyzveme, aby zkusili zjistit více o reálném historickém pozadí vzniku těchto fotografií – v pracovním listu je to poslední úkol:

Na závěr zkus zjistit na internetu co nejvíce o historii této fotografie.

Protože se jedná o obtížnější úkol, je možné dát žákům nápovědu (jméno fotografa, název historické události či fotografie), aby mohli úkol splnit. Poté, co žáci informace vyhledají (na mobilu či PC), následuje porovnání původních domněnek s historickou realitou vzniku fotografií.

FOTOGRAFIE 1

Jevgenij Chalděj: Vztyčení vlajky nad Reichstagem, Berlín, 2. 5. 1945

Zdroj:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Raising_a_flag_over_the_Reichstag_2.jpg

Informace:

<https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1523458-nejславnejsi-fotka-druhe-svetove-je-tak-trochu-podvrh>
https://cs.wikipedia.org/wiki/Vzty%C4%8Den%C3%AD_vlajky_nad_Reichstagem

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

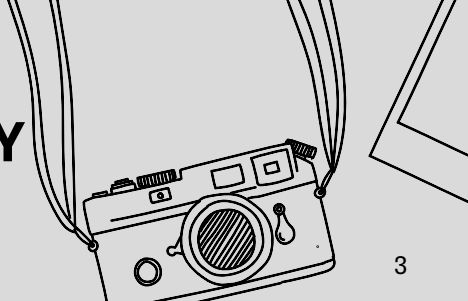
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

vypravej.pametnaroda.cz

DOKUMENTÁRNÍ FOTOGRAFIE A DĚJINY

metodický list

3

FOTOGRAFIE 2

Alfred Eisenstaedt: Polibek, New York, Time Square, 14. 8. 1945

Zdroj:

<https://www.flickr.com/photos/136879256@N02/22733254308>

Informace:

<https://1url.cz/aKRtU>

FOTOGRAFIE 3

Miloň Novotný: Pohřeb Jana Palacha – chlapec jménem Vladimír zdraví skautským pozdravem, Praha, 25. 1. 1969

Zdroj:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Milo%C5%88_Novotn%C3%BD,_Poh%C5%99eb_Jana_Palacha,_25.1.1969.jpg

Informace:

<https://1url.cz/HKRtC>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

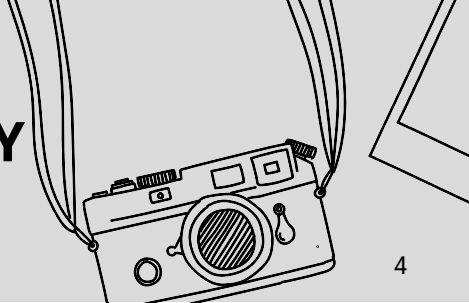
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

[vypravej.pametnaroda.cz](https://www.vypravej.pametnaroda.cz)

paměť
národa

DOKUMENTÁRNÍ FOTOGRAFIE A DĚJINY

metodický list

4

FOTOGRAFIE 4

Nick Ut: Napalm Girl, Vietnam, 1972

Informace:

<http://www.apimages.com/Collection/Landing/Photographer-Nick-Ut-The-Napalm-Girl-/ebfc0a860aa946ba9e77eb786d46207e>

<https://aboutphotography.blog/blog/the-terror-of-war-nick-uts-napalm-girl-1972>

FOTOGRAFIE 5

Charlie Cole: Tiananmen Square Tank Man, Peking, Náměstí nebeského klidu, 5. 6. 1989

Zdroj:

<https://www.flickr.com/photos/inju/3593623054>

Informace:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Mu%C5%BE_p%C5%99ed_tankem

https://cs.wikipedia.org/wiki/Masakr_na_n%C3%A1m%C4%9Bst%C3%AD_Nebesk%C3%A9ho_klidu

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

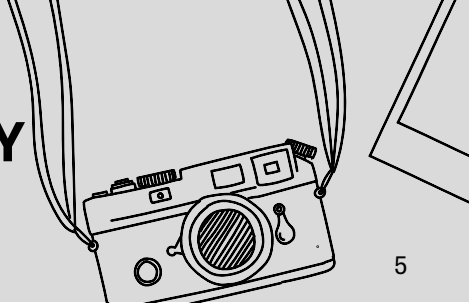
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

vypravej.pametnaroda.cz

DOKUMENTÁRNÍ FOTOGRAFIE A DĚJINY

metodický list

5

Reflexe

Na závěr diskutujeme se žáky:

Jak na vás fotografie působily?

Co vás překvapilo?

Co jste se dozvěděli nového?

Myslíte, že fotografie mohou být objektivním historickým pramenem?

Změnila se podle vás v době chytrých telefonů s fotoaparátem role dokumentární fotografie?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

vypravej.pametnaroda.cz

